Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Gemeente Cuijk
Postbus 7
5360 AA GRAVE

Datum
4 februari 2021
Ons kenmerk
C2274913/4828921
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
T. (Thom) Jongen
Telefoon
(06) 55 68 66 78
Email
tjongen@brabant.nl
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Voorontwerp-omgevingsvergunning 'Vergunning zonneweide Vianen'

Geacht college,

In het kader van het wettelijk vooroverleg heeft u ons om een reactie gevraagd op de voorontwerp-omgevingsvergunning 'Vergunning zonneweide Vianen'. In onze reactie gaan wij in op onderwerpen die op basis van het provinciaal ruimtelijk beleid relevant zijn.

Planbeschrijving
Het voorontwerp-omgevingsvergunning voorziet in het oprichten van een zonnepark met een bruto vloeroppervlak van ca. 8 hectare in het buitengebied van het dorp Vianen. Op deze locatie was voorheen een intensieve veehouderij aanwezig, die is gesaneerd in het kader van ruimte-voor-ruimte. Met deze sanering zijn 17 bouwtitels gecreëerd, die inmiddels grotendeels zijn ingezet. Uit de overlegde stukken blijkt dat een wijzigingsplan in voorbereiding is waarmee de herbestemming voor dit plangebied wordt vastgelegd. Verder is op dit moment een voorbereidingsbesluit op dit plangebied van toepassing.

Op de verbeelding van de Interim omgevingsverordening is het plangebied gelegen in de werkingsgebieden: aardkundig waardevol gebied, diep grondwaterlichaam, gemengd landelijk gebied, stalderingsgebied en teeltondersteunende kassen.

Datum
4 februari 2021
Ons kenmerk
C2274913/4828921

Provinciaal beleidskader
Het provinciaal ruimtelijk beleid is vastgelegd in de Brabantse Omgevingsvisie. De te beschermen provinciaal ruimtelijke belangen zijn vertaald in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (IOV) die op 5 november 2019 in werking is getreden. Onze reactie is gebaseerd op deze documenten. Zowel de omgevingsvisie als de IOV zijn te raadplegen via omgevingswetinbrabant.nl

Inhoudelijk standpunt
Met dit plan wordt een zonnepark gerealiseerd op een (voormalig) agrarisch bouwvlak (intensieve veehouderij). Over de vigerende bestemming van het gebied bestaan bij ons vragen. Daarnaast is deze ruimtelijke ontwikkeling aangaande het provinciaal beleid betreft op meerdere vlakken nog onvoldoende onderbouwd. Tevens is op meerdere vlakken het provinciaal beleid anders onderbouwd dan zoals de voorwaarden bedoeld zijn. Dit lichten wij hieronder toe.

Vigerend bestemmingsplan
Het vigerend plan voor dit plangebied is volgens ruimtelijke plannen een voorbereidingsbesluit. Dit voorbereidingsbesluit is ingegaan op 16 september 2019, waarmee deze in algemeenheid een jaar na dato is verlopen (16 september 2020). Ons is niet bekend of dit voorbereidingsbesluit is verlengd. Wij gaan er in dit geval van uit dat het besluit niet is verlengd, waarmee het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2010, herziening 2016 is, vastgesteld op 24 juni 2019 geldt. Met dit plan wordt niet voorzien in een passende herbestemming van de locatie. Hier geldt immers nog de agrarische bestemming: Agrarisch met waarden – landschapswaarden en de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' en 'specifieke vorm van agrarisch – veehouderij' die de gesaneerde tak planologisch nog mogelijk maakt. In dit kader is niet voorzien in een passende herbestemming van de beëindigingslocatie, maar vigeert simpelweg de bestemming van voor de sanering. Dit is in strijd met artikel 3.80 lid 2 van de IOV. Indien het voorbereidingsbesluit is verlengd is nog geen sprake van een passende herbestemming, maar heeft u nog de mogelijkheid om voor het verlopen van dit besluit in de passende herbestemming van het plangebied te voorzien.

Uit de overlegde stukken blijkt dat in een overleg, tussen initiatiefnemer en gemeente, werd gesproken over het in procedure brengen van een wijzigingsplan, waarmee de beëindigingslocatie opnieuw wordt bestemd naar agrarisch zonder bouwvlak en de bedrijfswoning de bestemming Wonen krijgt. De bestemming Wonen is per definitie een passende herbestemming voor een gesaneerde veehouderij.

Aangezien de passende herbestemming nog niet is geregeld is het planologisch niet uitgesloten dat op deze locatie een veehouderij opgestart kan worden. Dit vinden wij zeer onwenselijk, zeker aangezien de sanering heeft plaatsgevonden met ruimte-voor-ruimte. Hiermee is deze ontwikkeling, maar ook de verkoop van

bouwtitels vanuit deze beëindigingslocatie op dit moment direct in strijd met artikel 3.80 lid 2 onder h van de IOV. Wij gaan hierover graag met u in overleg.

Nieuwe economische activiteit t.o.v. ruimte-voor-ruimte
Het plangebied heeft eerder een agrarisch bedrijf gehuisvest in de vorm van een intensieve veehouderij. Deze intensieve veehouderij is gesaneerd in het kader van ruimte-voor-ruimte, waaruit bouwtitels voor het bouwen van woningen in onze provincie mogelijk zijn gemaakt. In artikel 3.80 lid 2 onder h staat onder de toelichting benoemd dat deze regeling niet bedoeld is om op de locatie waarde stallen zijn gesaneerd weer direct een nieuwe economische activiteit (omschakeling naar een ander agrarisch bedrijf op een op de locatie nieuw te ontwikkelen niet-agrarische functie) te ondersteunen. In zo'n geval geldt dat de opbrengsten van de nieuwe economische activiteit kunnen voorzien in de kosten die met de sanering van de stallen gepaard gaan. Bebouwing die niet onder de sloopverplichting valt, kan uiteraard onder de daarvoor van toepassing zijnde voorwaarden een hergebruiksfunctie krijgen.

Het plaatsen van zonnepanelen zien wij als een nieuwe economische activiteit. Het zonnepark leidt tot een bedrijfsmatige functie waarin elektriciteit wordt opgewekt dat wordt geleverd aan het elektriciteitsnetwerk. Wij verzoeken u duidelijkheid te geven over de verhouding tussen de sanering van de stallen in het kader van ruimte-voor-ruimte en het plaatsen van de zonnepanelen. Het volgende punt speelt hier gelijk op in.

Bestaande beschikking en nieuwe situatie
Bij de ons aangeleverde stukken zitten ook een bestaande beschikking waarin zonnepanelen op het bouwvlak van het agrarische bedrijf worden mogelijk gemaakt. Aangezien de veehouderij is gesaneerd zou het bouwvlak ook niet meer aanwezig moeten zijn. Dit betekent dat de beschikking toeziet op een andere situatie dan het uitgangspunt ten tijde van het afgeven van de beschikking. De veehouderij bestaat immers niet meer, is gesaneerd en inmiddels is een voorbereidingsbesluit in werking getreden. Met het voorbehoud of het voorbereidingsbesluit nog actueel is.

Uit de stukken blijkt ons niet duidelijk wat de relatie is tussen de bestaande beschikking en de nieuwe omgevingsvergunning die nu voorligt. Ook hierover gaan wij graag met u in overleg.

Tevens ontbreekt een (concept)ontwerpbeschikking waarin voorschriften zijn opgenomen om te borgen dat de installatie na 25 jaar wordt ontmanteld. Ook in de voorschriften zou bepaald moeten worden dat de oorspronkelijke situatie (na sanering van de varkenshouderij in dit geval, dus agrarische onbebouwde grond) wordt hersteld en dat financieel is geborgd dat het plangebied weer naar de oorspronkelijke situatie wordt teruggebracht in gezamenlijkheid met het verwijderen van de installatie.

Maatschappelijke meerwaarde
Het huidige provinciale kader voor het realiseren van zonneparken in het buitengebied geschiedt met weinig beperkingen op het gebied van locatie en maximale omvang. Doordat een dergelijke ontwikkeling wel degelijk inbreuk kan doen op het landschap en de basisregels zoals die in de IOV zijn benoemd voor ruimtelijke ontwikkelingen, verwachten wij van dergelijke initiatieven dat naar mate de inbreuk groter is een grotere inspanning wordt gedaan in maatschappelijke doelen. Een voorbeeld hiervan kan zijn dat met opbrengsten uit het zonnepark elders vrijkomende opstallen worden gesloopt.

In de onderbouwing aan het provinciaal beleid wordt gesteld dat de maatschappelijke meerwaarde voor dit initiatief zich uit in het beëindigen van de varkenshouderij ter plaatse. Evenwel is beëindiging ook via een ander wijze voorzien (RvR). Maatschappelijke meerwaarde richt zich op maatregelen die zich richten op maatschappelijke doelen, zoals initiatieven om sociale cohesie te bevorderen of bijdragen aan maatschappelijke doelen. Afhankelijk van de omvang van het initiatief zal ook meer maatschappelijke meerwaarde gecreëerd moeten worden. Dit sluit ook aan bij de invulling van maatschappelijke meerwaarde zoals dat in uw eigen energieverkenning Cuijk 2018 is opgenomen. In uw verkenning geeft u tevens aan dat meer mogelijkheden bestaan voor participatie, door deel te nemen aan het zonnepark middels aandelen of obligaties. Wij verzoeken u nader toe te lichten hoe u de maatschappelijke meerwaarde invult anders dan door de sanering van de veehouderij.

Zonneladder
In de zonneladder wordt in eerste aanleg gekeken naar wat de behoefte is en op welke locaties binnen een bepaald gebied geschikt zijn om zonnepanelen te plaatsen. Hierbij wordt in eerste aanleg gekeken naar locaties in stedelijk gebied, waarbij het vanuit zorgvuldig ruimtegebruik logischer is en bijdraagt aan kostenminimalisatie door een geringe afstand naar de eindgebruiker. Vervolgens naar locaties in het buitengebied waar al functies zijn gelegen, zodat voorzien kan worden in meervoudig ruimtegebruik. Voorbeelden van dergelijke locaties zijn bijvoorbeeld stortplaatsen, vliegvelden, langs snelwegen en zuiveringsinstallaties. Indien aan deze twee ‘treden’ niet voldaan kan worden, wordt pas overwogen om zonnepanelen met zelfstandige opstellingen in het landelijk gebied mogelijk te maken. Uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt niet hoe met deze zonneladder is omgegaan. Wij vragen ons dan ook af of de locatiekeuze voor dit zonnepark zorgvuldig is afgewogen, al dan niet in combinatie met bijzondere gebiedswaarden die dit gebied kenmerkt, zoals bijvoorbeeld dat dit gebied als aardkundig waardevol is benoemd in de IOV. Wij verzoeken u dit onderdeel toe te lichten.

Landschappelijke inpassing
Bij dit zonnepark wordt een landschappelijke inpassing gerealiseerd aan de randen van het plangebied. Hierbij wordt vooral ingestoken op een

struweelvormende inpassing. De landschappelijke inpassing geeft daarnaast richting om bestaande houtsingels te benoemen. Met het bijgevoegde inpassingsplan wordt weinig beplanting toegevoegd. Tevens ontbreekt onzes inziens de koppeling met het nabijgelegen Natuur Netwerk Brabant (hierna NNB). Het nabijgelegen NNB, aan de noordoostzijde, is te herkennen als hagenbeuken en essenbos. De NNB aan de oostzijde is kruiden- en faunarijk grasland. De voorgestelde inpassing lijkt niet aan te sluiten op de al bestaande natuur. Wij zien dan ook kansen om met deze inpassing een grotere ecologische meerwaarde te creëren. Een ander uitgangspunt voor landschappelijke inpassingen is dat deze wordt gerealiseerd met gebiedseigen beplanting. Aan de westzijde wordt een fruitboomgaard voorzien. Deze gaard herkennen wij niet als gebiedseigen beplanting en zie wij dan ook niet als een passende maatregel.

Tevens merken wij op dat de borging van de landschappelijke inpassing nog niet toetsbaar is aangezien wij geen (concept)ontwerpbeschikking hebben gezien waarin voorschriften voor de borging van de landschappelijke inpassing zijn opgenomen. Wij gaan hierover graag met u in overleg.

Regionale afstemming
In de onderbouwing van het plan staat dat uitgegaan kan worden dat de ontwikkeling subregionaal is afgestemd omdat de subregio uiteindelijk één gemeente wordt. De voorwaarde in de IOV is helder: 'de ontwikkeling is afgestemd op regionaal niveau met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energieinitiatieven in de omgeving'.

Tevens wordt in de energieverkenning Cuijk 2018 benoemd dat uw gemeente een bepaalde behoefte heeft en dat daarmee de ontwikkeling logisch is op deze locatie. Wij zien een energiebehoefte niet als een ruimtelijk relevante voorwaarde om een ruimtelijke beslissing te nemen. Tevens dient de ontwikkeling afgestemd te worden in het kader van de regionale energiestrategie (RES) waarbij breder dan de eigen subregio wordt gekeken naar dergelijke energieontwikkelingen. Wij vragen ons af of deze ontwikkeling in het zoekgebied voor zonneparken ligt zoals afgesproken in uw regio. Niet duidelijk is dat daadwerkelijk (sub)regionaal afstemming heeft plaatsgevonden over deze ontwikkeling. Wij verzoeken u hierover duidelijkheid te geven.

Aansluiting op het elektriciteitsnet
Uit de onderbouwing blijkt dat afstemming is gezocht met de netbeheerder over aansluiting op het elektriciteitsnet. Uit de inrichtingsschets blijkt ook dat een container op het plangebied is opgenomen waar elektriciteit wordt opgeslagen. Wij vragen ons af hoe de afstemming tussen de netbeheerder, initiatiefnemer en gemeente zich verhoudt tot de opslag van de opgewekte elektriciteit in het plangebied.

Provincie Noord-Brabant

Datum
4 februari 2021
Ons kenmerk
C2274913/4828921

Conclusie
Uit het vorenstaande blijkt dat wij nog meerdere vragen hebben en dat verduidelijking en aanvulling van het voorliggende plan noodzakelijk is. Zoals aangegeven gaan wij graag hierover met u in overleg.

Provincie Noord-Brabant,

P.M.A. van Beek,
projectleider uitvoering Wet RO

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.